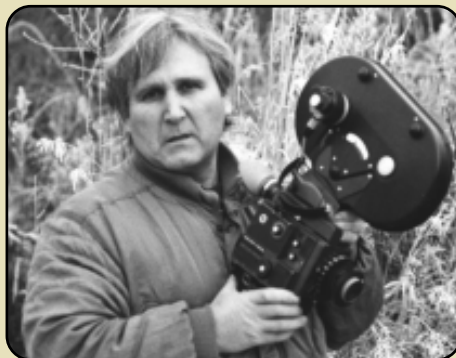

Hanák: Najviac si cením filmy nakrútené na Dunaji

Ľudovít Hanák – akademický maliar, scenárista, režisér a kameraman dokumentárnych filmov s environmentálnou problematikou, po tápač, obdivovateľ, milovník a ochranca prírody. Vari najväčšou z jeho lások je „svet ticha“. Svet pod modrou hladinou, ktorý je oveľa rozsiahlejší a tajomnejší ako ten na zemi. Jeho láskou je potápanie, objavovanie a filmovanie sveta pod vodu (treba však spomenúť aj ďalšiu jeho veľkú lásku, výtvarné umenie, maľovanie). Potápa sa už viac ako tridsať rokov, zakaždým s vedomím, že ak sa chce pod vodu vrátiť, musí všetko zachovať tak, ako to uvidel prvý raz. Po celý ten čas mapuje ekosystém Dunaja a horských riek severného Slovenska. Potápal sa a filmoval však aj v Japonskom a Karibskom mori, Atlantickom, Indickom a Tichom oceáne, aj v Stredozemnom mori... Z týchto jeho „pobytov“ pod vodou vzniklo viac ako 80 dokumentárnych filmov.

Vzťah k prírode zdedil po otcovi, ktorý bol veľmi dobrý rybár

cena v San Sebastian (1991), Bronzová medaila Hansa Haasa v Linzi (1991), Zvláštna cena v Ottawe (1994), za film *Peturn of the River* – Veľká cena na festivale v Tachove (1994), Hlavná cena na festivale Hippocampus vo Vysokých Tatrách (1994), Zvláštna cena na Ekotopfilme 1994 Žilina. Ďalšie ceny získali jeho filmy *Hlavátka podunajská*, *ŠPR jazero Lyon* (o. i. aj Cena ministra ŽP SR na Envirofilme 1999), *Mrazom spútaná*, *snehom prikrýta* a *Váh* – rieka tečie do dolín.

Cení si všetky filmy, ktoré za tie roky nafilmoval, najviac však tie, ktoré nakrútil na Dunaji. Dunaju je venovaný aj film *Zrodené vodou*, ktorý súťaží v tohtoročnom Envirofilme, ku ktorému povedal: „Veľký dunajský les ma roky fascinoval vodou. Cez tento základný element stvorenia celej vnútrozemskej delty som prenikal do jeho záhad, rýchlych premien, húštin plných komárov a neuveriteľného letného chvenia. Mysteriózny svet

roviny som objavoval najmä pod vodou. V labyrinte ramien, močiarov, kanálov i čistých ľadových akvárií. Ročné obdobia, deň, noc či súmrak, som často zažil pod hladinou neuveriteľ-

a milovník prírody. Cez neho spoznával vodu, rieky, život vody. Vyrastal v Chynoranoch pri Topoľčanoch. Rieka Nitra v čase jeho detstva bola plná čistej vody. Žiaľ, ako vraví, tie vody, do ktorých sa ako dieťa zamiloval, dávno zmizli do zabudnutia.

Mora sa prvý raz dotkol v Juhoslávii, ktorá v 60. a 70. rokoch bola mekkou československých potápačov. S priateľom Petrom Áčom mali „svoje“ miesto na juhu, v malej rybárskej dedinke na polostrove Pelješac. Za vodou a pod vodu potom putoval do rôznych končín sveta. V roku 1990 sa zúčastnil veľkej potápačsko-jachtárskej expedície v Červenom mori. Skoro pol roka plávali, potápali sa a filmovali v egyptských vodách, v severnej časti Červeného mora a skúmali korálové ekosystémy. O tri roky neskôr bol už spolu s ďalšími Slovákmi na palube jachty Zuzana. Na nej ako prví Slováci oboplávali svet. Potápali sa a filmovali v tropických vodách všetkých svetových oceánov. Plavba trvala 16 mesiacov, počas ktorých jachta preplávala 50 tisíc milí, kotvila v 35 prístavoch 23 krajín sveta. Plavila sa v teplých pasátnych prúdoch a vetroch, cez Adriatik, Stredozemné more, Gibraltar, Kanárske ostrovy, Karibské ostrovy, Martinik a Náveterné ostrovy k venezuelským brehom, medzi Galapágmami a Markézami...

Ľudovít Hanák sa zúčastnil mnohých festivalov doma aj v zahraničí a získal na nich mnohé ocenenia. Za film *Miznuci svet vody* – Strieborná palma v Antibes (1990), Zvláštna

ne sa meniaceho vodného ekosystému. Príčiny zmien bývajú rôzne. Niektoré sú prirodzené a prichádzajú periodicky ako veľká voda. Niekedy sa im nedokážeme brániť. Týka sa to, žiaľ, aj negatívnych zmien prostredí vyvolaných samotným človekom. Znečistenie, zásahy a manipulácia s podstatou aj zažitým rytmom života. Netreba chodiť ďaleko. Dunajské luhy sú toho názorným príkladom a film *Zrodené vodou* je z toho len fragmentom...

(gudž)

Ilustračné foto z filmu *Zrodené vodou*

Banská Štiavnica

Utorok 3. mája

8.30 – 14.00 Súťažná prehliadka filmov
Berggericht, Galéria Jozefa Kollára

8.30 *Všeličo o stromoch*

Beseda s Ing. V. Solárom, Správa CHKO Štiavnické vrchy, s ukážkami rezbárskej práce
Berggericht

18.30 – 20.15 Filmy z archívu v SFÚ

Bouře nad Tatrami (ČR, 1932), Drak sa vracia (SR, 1967)
Kino Akademik

Streda 4. mája

8.30 – 14.00 Súťažná prehliadka filmov
Berggericht, Galéria Jozefa Kollára

8.30 – 14.00 *Tvorivé dielne a oživenie zabudnutých remesiel*
Starý zámok – historická expozícia

8.30 *Ekosystémy Zeme* - prednáška

Galéria Jozefa Kollára

10.00 – 11.40 Filmy z archívu SFÚ

Odmäk (SR, 1964), Stratená dolina (SR, 1976)
Kino Akademik

12.30 – 13.00 Konferencia Krajina – človek – kultúra
Belháziiovský dom

Štvrtok 5. mája

8.30 – 14.00 Súťažná prehliadka filmov
Berggericht, Galéria Jozefa Kollára

8.30 – 14.00 *Spôsoby ochrany historických zbierkových predmetov*
Starý zámok – historická expozícia

8.30 *Mokrade* - prednáška

Galéria Jozefa Kollára

8.30 – 13.30 Konferencia Krajina – človek – kultúra
Belháziiovský dom

18.30 – 20.05 Filmy z archívu SFÚ

Kalamita (SR, 1965), Kto odchádza v daždi (SR, 1974)
Kino Akademik

Piatok 6. mája

8.30 – 14.00 Súťažná prehliadka filmov
Berggericht, Galéria Jozefa Kollára

8.30 *Životné prostredie* - prednáška

Galéria Jozefa Kollára

15.00 – 17.00 Kultúrne dedičstvo – neobnoviteľný zdroj (beseda)

Artcafé, Akademická 3

Sprievodné podujatia

My sa nevieme sťažovať nahlas

7. ročník výstavy detskej a študentskej tvorivosti
Mini ZOO v múzeu - výstava

Strom človeku - výstava

Zachráň strom – súťaž v zbere papiera ZŠ
Berggericht

(pozri www.envirofilm.sk)